

Beierclub Denekamp wint Jacob van Eyckprijs 2011

Kids
8-7-2011

Arie Noordermeer

Beierclub Denekamp heeft de Jhr. Jacob van Eyckprijs gewonnen. De klokkenluiders uit het noordoostelijke puntje van het bisdom Utrecht kregen de Jacob van Eyckpenning plus tweeduizend euro begin juni uitgereikt in de Domtoren. Volgens de jury hebben de Twentse beieraars de eeuwenoude traditie in de Lage Landen opnieuw op de kaart gezet.

Met de driejaarlijks uitgereikte prijs wil het Utrechts Klokkenluiders Gilde projecten of personen onderscheiden die een belangrijke bijdrage leveren aan de campanologie (leer van het kloppen spelen -

'campana' is Latijn voor klok) in Nederland en Vlaanderen. Daarbij kan het gaan om behoud van cultuurhistorisch erfgoed, vernieuwing in de klokkenkunst of een bijzondere wetenschappelijke bijdrage.

Beieren is een vorm van klokgebruik die vroeger veel voorkwam, maar nu in west Europa nauwelijks meer beoefend wordt. Bij het luiden van klokken wordt aan een touw getrokken waardoor de gehele klok heen en weer wiegt en de klepel de wand van de klok aan twee kanten raakt. Bij beieren hangt de klok stil en is de klepel gefixeerd tot vlak bij de klokwand. Door een korte ruk aan een beiertouw klinkt er een enkele slag. Door echter meerdere klokken op die manier aan te

slaan, ontstaat een vast klankritme. Door de volgorde van het aanslaan van de klokken af te wisselen, ontstaan verschillende beiermotieven.

Ook oordeelde de jury positief over de inzet van de beierclub voor het herstel en restauratie van het gelui in de toren van de St. Nicolaaskerk in Denekamp. Zo is in 1995 de ijzeren klokkenstoel vervangen door een traditioneel eikenhouten klokkenstoel met rechte luidassen. Ook de Denekampse klok van Willen van Wou (1434) wordt binnenkort gerepareerd en opnieuw in gebruik genomen.

Jury

Voor de eerste uitreiking van de Jacob van Eyckprijs bestond de jury (aanvankelijk) uit zes personen: Vera Carasso (directeur

Museum Speelklok), Koen Cosaert (directeur Koninklijke Beiaardschool Mechelen), Rudolf Rasch (musicoloog Universiteit Utrecht), Rainer Schütte (directeur beiaardmuseum Asten) en Heleen van der Weel (beiaardier te Den Haag). Aanvankelijk maakte ook klokkenkenner Foeke de Wolf deel uit van de jury, maar hij overleed in 2010.

De Jacob van Eyckpenning, onderdeel van de driejaarlijkse prijs, is ontworpen door de Utrechtse kunstenaar Theo van de Vathorst. De prijs werd mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het UKG, K.F. Hein Fonds, Janivo Stichting en W.J.O. de Vries Fonds. De volgende Jacob van Eyckprijsuitreiking is op 2 juni 2014.